

רשות המחקר	נוהל השתלמות בתר-דוקטורט	 האוניברסיטה הפתיחה
תאריך : 17.01.2026		
מספר הנוהל: אמ/0427		

עיקרי הנוהל

- מטרתה של השתלמות הבתר-דוקטורט היא לאפשר לחוקרים ולחוקרות בעלי תואר שלישי ממוסד אקדמי מוכר להתנסות במחקר עצמאי בסביבה מחקרית השונה מסביבת המחקר שהוכשרו בה ובליוי חוקר/ת מארחים
- על המועמד/ת להשתלמות בתר-דוקטורט להיות חוקרים בעלי תואר שלישי ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, שלא חלפו יותר מחמש שנים מיום זכאותם לתואר.
- המשתלמים והמשתלמות יהיו כפופים לכל נהלי האוניברסיטה הפתוחה ותקנוניה, לרבות תקנון המצאות, פטנטים ומסחורם.
- לא יתקיימו יחסי עובד –מעביד בין המשתלמ/ת לבין האוניברסיטה הפתוחה.

מטרה

להסדיר את נושא משתלמי בתר-דוקטורט באוניברסיטה הפתוחה.

הגדרות

- **מלגת בתר-דוקטורט** – מלגת קיום המוענקת למשתלמי בתר-דוקטורט בתקופת ההשתלמות.
- **משתלמי בתר-דוקטורט** – משתלמ/ת בעלי תואר שלישי שמלגתם משולמת על ידי האוניברסיטה הפתוחה או ממקורות חיצוניים.
- **חוקר/ת מנחים מארחים** – חברות וחברי סגל אקדמי בכיר או חברי סגל הוראה בדרגה 4 באוניברסיטה הפתוחה המארחים ומנחים משתלם או משתלמת בתר-דוקטורט. גמלאים וגמלאיות של הסגל הבכיר יוכלו לשמש חוקרים מארחים ומנחים רק אם קיימים מקורות מימון למלגה מתקציבי מחקר חיצוניים או משימוש בקרן גמלאים.
- **ועדת היגוי** – [ועדת ההיגוי של רשות המחקר](#).

1. כללי

- 1.1. מטרתה של השתלמות הבתר-דוקטורט היא לאפשר לחוקרים ולחוקרות בעלי תואר שלישי ממוסד אקדמי מוכר להתנסות במחקר עצמאי בסביבה מחקרית השונה מסביבת המחקר שהוכשרו בה ובליוי חוקר או חוקרת מארחים. ההשתלמות נועדה לקדם את המשתלמים והמשתלמות לשלב נוסף ולהכשירם לשמש חוקרים וחוקרות באקדמיה או מחוצה לה.
- 1.2. המשתלמים והמשתלמות יהיו כפופים לכל נהלי האוניברסיטה הפתוחה ותקנוניה, לרבות תקנון המצאות, פטנטים ומסחורם.
- 1.3. לא יתקיימו יחסי עובד –מעביד בין המשתלמ/ת לבין האוניברסיטה הפתוחה.

רשות המחקר	נוהל השתלמות בתר-דוקטורט	 האוניברסיטה הפיתוח
תאריך : 17.01.2026		
מספר הנוהל: אמ/0427		

2. את הבקשה למלגת בתר-דוקטורט יגישו החוקר/ת המארחים, המנחים את המשתלמ/ת

תנאים כלליים

2.1. תנאים להגשת בקשה למלגת בתר-דוקטורט:

- א. על המועמד/ת להשתלמות בתר-דוקטורט להיות חוקרים בעלי תואר שלישי ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, שלא חלפו יותר מחמש שנים מיום זכאותם לתואר (אלא אם כן צוין אחרת בכללי מקור מימון המלגה). לעניין זה לא תובא בחשבון תקופה של שנה אחת בגין כל לידה במשך התקופה הרלוונטית.
- ב. מועמד/ת שהגישו את עבודת הדוקטורט שלהם לשיפוט, אך עדיין לא אושרה זכאותם לתואר, יוכלו להגיש מועמדות להשתלמות בתר-דוקטורט בצירוף אישור מהמוסד האקדמי בדבר הגשת הדוקטורט והשלמת כל חובותיהם האקדמיות. אם המועמד/ת זכו במלגה שפורסמה בקול קורא, הזכייה תהיה על תנאי – המועמד/ת יוכלו להתחיל בהשתלמות החל מ-1 באוקטובר בשנה האקדמית העוקבת, ובלבד שבמועד זה אושרה זכאותם לתואר השלישי.

2.2. הבקשה:

בקשה למלגת בתר-דוקטורט תכלול, בין השאר: מסמך קורות חיים ורשימת פרסומים, מכתב המלצה ותיאור קצר של תוכנית ההשתלמות שסוכמה בין המועמד/ת לבין החוקר/ת המארחים.

2.3. תנאי המלגה:

- א. פרק הזמן של מלגת בתר-דוקטורט הוא שנה אחת וניתן להאריך את תקופת המלגה עד לחמש שנים. אישור השתלמות יינתן לפרק זמן של חצי שנה עד שנה, בהתאם לבקשת החוקר או החוקרת המארחים, עם אפשרות להארכה. לעניין זה לא תובא בחשבון תקופה של שנה אחת בגין כל לידה במשך התקופה הרלוונטית.
- ב. הענקת המלגה מותנית בהתחייבות של המשתלמ/ת לעסוק בתקופת ההשתלמות במחקר בלבד. ניתן לעסוק בהוראה בהיקף של ארבע שעות שבועיות.
- ג. המשתלמים והמשתלמות מחויבים לבצע את מחקריהם בישראל. אם במסגרת המחקר נדרשת שהייתם בחו"ל לתקופה של יותר מחודש ימים, על החוקר/ת המארח/ת ליידע על כך מראש את רשות המחקר (ואת המשרד הבינלאומי - במקרה של משתלמ/ת זר/ה). בכל מקרה של יציאה מישראל לשם ביצוע המחקר בחו"ל בנסיבות חריגות, כגון מצבי חירום, נסיבות אישיות מיוחדות וכיו"ב – נדרש אישור מראש מדיקן/ית המחקר.
- ד. היקף המלגה ייקבע בידי רשות המחקר או בהתאם לכללי מקור המימון. החוקר/ת המארחים יוכלו להגדיל את היקף המלגה מתקציבי המחקר שלהם עד 175% מערכה הבסיסי של המלגה.

רשות המחקר	נוהל השתלמות בתר-דוקטורט	האוניברסיטה הפתוחה
תאריך : 17.01.2026		
מספר הנוהל: אמ/0427		

ה. המשתלמים והמשתלמות יידרשו לציין את שיוכם המוסדי לאוניברסיטה הפתוחה בכל הפרסומים והתוצרים המחקריים שיפורסמו בתקופת השתלמותם. באחריות החוקרים והחוקרות המארחים לוודא זאת. תוצרים אלה ייחשבו קניינה הרוחני של האוניברסיטה הפתוחה.

3. סוגי השתלמות בתר-דוקטורט

רשות המחקר	נוהל השתלמות בתר-דוקטורט	 האוניברסיטה הפיתוח
תאריך: 17.01.2026		
מספר הנוהל: אמ/0427		

מקור המימון*	הערות	שלב ההגשה: הגורם המטפל	הגורם המאשר
מקור מימון חיצוני			
מקור מימון ייעודי למלגות בתר-דוקטורט תחרותי	הגשה על פי כללי מקור המימון	המינהל האקדמי או רשות המחקר ¹	מקור המימון החיצוני
מימון מתוך מענק מחקר חיצוני (קיים) של החוקר/ת המארחים	שימוש בתקציב קיים של מענק חיצוני פעיל, בכפוף לכללי מקור המימון	רשות המחקר	מנהל/ת רשות המחקר
מקור מימון פנימי			
מקור מימון ייעודי למלגות בתר-דוקטורט תחרותי	הגשה על פי כללי מקור המימון	המינהל האקדמי או רשות המחקר או המשרד הבינלאומי ²	דיקנ/ית המחקר
מימון מתוך מענק מחקר פנימי (קיים) של החוקר או החוקרת המארחים	שימוש בתקציב קיים של מענק פנימי פעיל, בכפוף לכללי מקור המימון	רשות המחקר	מנהל/ת רשות המחקר
ללא מימון – התנדבות			
השתלמות בתר-דוקטורט ללא מלגה	הגשת בקשה למינהל האקדמי	המינהל האקדמי	הרקטור/ית, בהיוועצות עם דיקנ/ית המחקר ובכפוף לאישור המחלקה האקדמית או מכון המחקר

* ניתן לשלב בין מקורות המימון שצוינו בטבלה, באישור מראש ממנהל/ת רשות המחקר.

4. ועדת ההיגוי

ועדת ההיגוי של רשות המחקר תדון אקדמית בבקשות למלגות בתר-דוקטורט ממקורות פנימיים.

סמכויות הוועדה:

א. להחליט על התאמתם של מועמדים ומועמדות לקבל מעמד של משתלמים בתר-דוקטורנטים באו"פ.

ב. להמליץ על הענקת מלגות למשתלמים ולמשתלמות.

ג. לדון בבקשות להארכת ההשתלמות לשנה נוספת, בכפוף לסעיף 2.3 א' לעיל.

¹ ככלל – המינהל האקדמי, אלא אם כן ההגשה באמצעות מערכת אשר ההרשאה אליה בידי רשות המחקר
² בהתאם לגורם שהפיץ את הקול הקורא

רשות המחקר	נוהל השתלמות בתר-דוקטורט	 האוניברסיטה הפתיחה
תאריך : 17.01.2026		
מספר הנוהל: אמ/0427		

5. טיפול לאחר אישור הבקשה למלגה

- 5.1. לאחר אישור המלגה, לצורך המשך טיפול, תידע רשות המחקר את הגורמים הרלוונטיים המפורטים להלן בנוגע להתחלת ההשתלמות הצפויה:
- א. **המשרד הבינלאומי** – במקרה של מועמד/ת להשתלמות בתר-דוקטורט המגיעים מחו"ל.
- ב. **מינהל המחשוב, הספרייה** – לצורך פתיחת חשבון באוניברסיטה וקבלת הרשאות בהתאם לדרישת החוקר/ת המארחים.
- ג. **המינהל האקדמי** – לצורך העברת דוחות מדעיים וכספיים במקרים של גופי מימון חיצוניים שבאחריות המינהל האקדמי.
- ד. **החוקר/ת המארחים** – לשם טיפול בצורכי המשתלמים והמשתלמות מול המחלקה האקדמית (עמדת עבודה, ציוד וכיו"ב).
- 5.2. הגורם הרלוונטי ברשות המחקר יעדכן את המשתלמ/ת בנוגע לצורך בשיוך מספר חשבון ORCID לאוניברסיטה הפתוחה וכן יטפל בהנפקת תעודת סטודנט/ית.
- 5.3. רשות המחקר תשלח לחוקר/ת המארחים הודעה בדבר אישור המלגה, בצירוף טפסים ייעודיים למילוי. הרשות תעדכן את פרטי המלגה במערכת לשם ביצוע התשלומים החודשיים.
- 5.4. במקרה של מימון מלגה על ידי גורם חיצוני, באחריות הגורם המטפל (סעיף 3 לעיל) להעביר לגורם המממן דוחות מדעיים ו/או כספיים, בהתאם לכללי הגורם המממן.

6. טיפול בבתר-דוקטורנטים מחו"ל

- 6.1. באחריות החוקרים והחוקרות המארחים ליידע את רשות המחקר ואת המשרד הבינלאומי בנוגע למועד הגעתם לישראל של משתלמ/ת מחו"ל שזכו במלגת בתר-דוקטורט.
- 6.2. המשרד הבינלאומי אחראי על יצירת קשר עם המשתלמ/ת וכן על טיפול בכל הנושאים הנוגעים להגעתם לישראל, ובכלל זה הסדרה של אשרת שהייה בישראל וליווי שלהם לאחר הגעתם.
- 6.3. החוקר/ת המנחים נדרשים לוודא שהמשתלמים והמשתלמות מחו"ל יפתחו חשבון בנק בימים הראשונים להגעתם לישראל, וכן יעבירו את פרטי החשבון למשרד הבינלאומי.

7. משתלמים ומשתלמות בלי מלגה:

- 7.1. חוקרים וחוקרות המעוניינים לארח משתלמ/ת בלי מלגה יפנו לרקטור/ית באמצעות המינהל האקדמי ויתארו את המחקר המשותף וכן את חיוניותם של המשתלם או המשתלמת למחקר, בצירוף אישור ראש/ת המחלקה האקדמית ומסמך קורות חיים של המשתלם או המשתלמת.

רשות המחקר	נוהל השתלמות בתר-דוקטורט	 האוניברסיטה הפתוחה
תאריך : 17.01.2026		
מספר הנוהל: אמ/0427		

- 7.2. הרקטור/ית ייוועצו עם דיקן/ית המחקר בטרם יאשרו את הבקשה. אושרה הבקשה, יישלח מכתב הזמנה למשתלם או למשלמת, ובו יצינו תקופת ההשתלמות המאושרת ושם החוקרת או החוקר המארחים. המשתלמים והמשתלמות יאשרו את תוכן המכתב בחתימתם על גביו.
- 7.3. משתלמים ומשתלמות המתארחים באוניברסיטה ללא מלגה רשאים לעבוד בעבודה נוספת בלי הגבלה.

8. סיום תקופת ההשתלמות

- 8.1. באחריות החוקרים והחוקרות המארחים לדווח לרשות המחקר על סיום השתלמותם של המשתלמ/ת.
- 8.2. שנה לאחר מועד סיום ההשתלמות שהוזן במערכת, יסתיימו שירותי המחשוב עבור המשתלמ/ת, אלא אם החוקר/ת המארחים מבקשים אחרת.
- 8.3. אם השתלמות בתר-דוקטורט מסתיימת לפני מועד הסיום המתוכנן, באחריות החוקר/ת המארחים להעביר לרשות המחקר מכתב המנמק את הפסקת ההשתלמות. במכתב זה תצוין גם העובדה שהדבר נעשה בהסכמת המשתלמ/ת.
- 8.4. משתלמים ומשתלמות שסיימו את תקופת ההשתלמות יוכלו לקבל מכתב אישור על ביצוע ההשתלמות באוניברסיטה הפתוחה:
- משתלמים ומשתלמות שהוענקה להם מלגה – האישור יינתן מידי רשות המחקר.
 - משתלמים ומשתלמות בלי מלגה – האישור יינתן מידי המינהל האקדמי.

המוסמכים לאשר חריגה, במסגרת מדיניות האוניברסיטה הפתוחה, מהכתוב בנוהל זה:
 דיקן/ית המחקר, באישור הרקטור/ית.
